

De Morgen - 27 Jun. 2016

Jan Cornillie is directeur van de sp.a-studiedienst

Zonder links verdwijnt de EU

Bart Eeckhout veegt links de mantel uit in zijn post-brexistuk. Kort gezegd: brexit is de schuld van een Europa dat niet beschermt en dat is op zijn beurt de schuld van links (DM 25/6). Dus ook de brexit is nu de schuld van 25 jaar socialisten aan de macht. Genoeg.

Brexit is integendeel de schuld van het afzeiken van links sinds de financieel-economische crisis. De linkskritiek, die ook deze krant domineert, spreidt het bedje voor de exiteers. Die kritiek is tweeledig: "Links kan geen sociaal-economische controle meer verwerven want te vadsig geweest" en "Links mag geen sociaal-culturele controle voorstaan want dat is onder de morele lat". En dus is links geen geloofwaardig antwoord op de vraag naar meer controle. Terwijl alle recente verkiezingen precies daarover gaan.

'Let's take back control', propageerde de leave-campagne. Op sociaal-economisch vlak zou die claim evengoed en zelfs beter van links kunnen komen. Links kiest resoluut de kaart van grotere controle op de economie en bescherming van mensen, met de aanpak van sociale dumping, verzet tegen het obscure vrijhandelsverdrag TTIP, strijd tegen de belastingontwijking, een hervorming van de eurozone zodat die toelaat om snel uit economische dalen te klimmen in plaats van die uit te diepen.

Laat verenigd links in de EU doen en we zouden de verloren controle op de globalisering hervestigen op het EU-niveau. Maar dat is ongeloofwaardig volgens de linkscritici. Want we hadden het maar in de voorbije 25 jaar moeten doen.

Nu wil ik gerust voor de zoveelste keer afstand nemen van de derde weg van Blair en Schröder, de deregulering van de banken, de Zuid-Europese cliëntelistische welvaartsstaten en de onvolmaakte sociale pijler in de EU. Maar hoelang blijven de voorbije 25 jaar de doorn in het linkse oog als ondertussen de exiteers balk na balk opwerpen tegen een EU die wel de globalisering kan aanpakken?

Ten tweede zou links zich bezondigen aan neigingen tot sociaal-culturele controle. 80 procent van de leave-kiezers en zelfs 20 procent van de remain-kiezers duiden immigratie als een ontwikkeling ten kwade (force for ill) in de gezaghebbende peilingen van Lord Ashcroft. We mogen de zorgen en de woede van deze kiezers "begrijpen en respecteren" maar we mogen ze "geen gelijk geven", zegt Bart Eeckhout. Dat klinkt goed, maar het is een fictie. Kiezers vragen duidelijke grenzen en beheersing van migratie. Er is geen andere manier om dit te begrijpen en er een ander gelijk van te maken. Maar telkens sociaaldemocraten de linkse case voor sterke EU-grenzen en een gecontroleerde migratie maken, worden ze genadeloos neergebliksemd door de linkscritici vanuit hun moral high ground.

De situatie is nochtans relatief simpel. De Hongaarse grens met Servië is ook de onze, want een buitengrens van de EU. Links moet het Hongaarse hek europeaniseren, voorzien van

wettelijke toegangspoorten en zorgen dat het internationaal humanitair recht er gerespecteerd wordt. Maar als de enige juiste linkse positie in Europa moet zijn om het Hongaarse hek via de EU af te breken, bereid je dan maar voor op vele exits, ook van links uit de nationale parlementen. Het is niet toevallig dat de leave-campagne 'Let's take back control' aanvulde met het nog populairdere 'We want our country back'. Want het tweede betekent nationale en geen EU-grenzen.

Wie altijd naar Europees links kijkt voor de schuld, moet niet verbaasd zijn dat men in separatistisch rechts de oplossing gaat zien. 'Let's take back control' is evengoed een linkse, Europese opgave. Als men dat negeert, verdwijnt links in Europa en met links de EU.